

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а те возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня для крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунжини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Німецька цлова тарифа.

(X) В німецькій райхстагу веде ся розправа над першим читанєм німецької цлової тарифи, котра живо доторкує ся австрійських рільничих і промислових інтересів і тому вважаємо потрібним про ню дещо згадати. В ній виступають безмежні домаганя аграрників, вольнодумці і соціал-демократи виступають проти неї, а правительство супроти всего того займає хитке і дипломатизуюче становище. З одного боку міністри запевняють свою прихильність до торговельних договорів, а з другого бажать тарифою пропагувати охорону рільництва. Все те є внутрішнє питанє Німеччини. Правительство мусить собі сказати, що оно стоїть на розпуті між договорною політикою а охороною рільництва, хоч би за найвисшу ціну. Оно може слухати, що говорять заступники обох напрямів, оно повинно важити, де користь а де шкода для держави. Се єго річ і ніхто з заграниці не має права в се вдавати ся. Заграниця а особливо монархія тридержавного союзу не будуть робити ніякого почину, щоби вмешувати ся в боротьбу, яка тепер веде ся в Німеччині, але сего ніхто не відкаже сим державам, щоби пильно слідили за сею боротьбою і все обдумали задалегідь, що треба зробити по скінченю сеї боротьби для обезпеченя своїх інтересів.

Канцлер гр. Білов висловив в розправі свій жаль, як він завидує міністрам заграничних держав, котрих інтереси опозиція в німецькій соймі так добре заступає. В тих жаях канцлера пробиває ся притика всего того, що тепер діє ся в Німеччині. Німеччина бажє з кишені своїх союзників заплатити ціну за політичний послух аграрників в своїй внутрішній політиці. Вольнодумні сторонництва приневолєні протестувати проти такого поступку, передовсім, бо ціна плачення має бути премією в боротьбі, яку з ними веде правительство, а друге, позаяк они уважають розбитє тридержавного союзу найбільшим лихом і бажать в інтересі держави сему запобігти. Боротьба проти цлової тарифи видає ся отже аграрникам з двох причин непатріотичною: насамперед позаяк звертає ся проти реакційного напрямку у внутрішній політиці, а друге позаяк удержанє тридержавного союзу ставить висше аграрних інтересів. Дятого не трудно противникам тарифи відперти неприязні напасті аграрників і підозріваня їх власного патріотизму. Ім не видає ся се непатріотичним, наколи вказують на се, що Австро-Угорщина не буде довго грати ролі покірного ягняти, що позваляє себе стригти в користь Німеччини. Було би сумно, наколи ніхто в Німеччині не поважив ся був сего висказати.

Справді Австро-Угорщина не може дальше грати ролі, яку їй Німеччина бажала накинути. Може бути, що наша монархія економічно слабша, як замітив один з бесідників, але ще она сильна досить,

щоби відперти забаги Німеччини. Один з опозиційних речників вказав на те, що поміж вільними від цла предметами є лише один: осел, «а сего уживаємо в Німеччині звичайно до порівнань», додав він. Однак Австрия не схоче бути tertium comparationis і не допустить до сего, щоби грала ролю покірного ягняти або добродушного осла. Німеччина повинна се знати, що ухвалєнє цлової тарифи унеможливить торговельні договори, а дальшим наслідком сего буде цлова війна на основі максимальної тарифи, якої страшні постанови вказують на се, що ся борба буде вести ся на ножі. Чи є в Німеччині хоч один поважний політик, котрий думає, що тридержавний союз перетриває сю боротьбу?

Учасники тридержавного союзу мусять з тим освоїти ся, що цлова війна розірвала би союз, а Італія вже обдумала собі новий союз, як тульонські події се свого часу виявили, союз з Францією. Ще лише що-до Австрії нема нічого певного, хоч і тут стелить ся дорога зовсім ясна. Австрия ані Угорщина не-дозволять під покришкою приязни лишити себе самостійности

Австрійське міністерство заграничних справ давно вже освоїло ся з гадкою, що цісар Вільгельм в своїх необчислимих постановах може колись нараз виступити з розвязанєм тридержавного союзу. Цлова тарифа в німецькій соймі зробила сию справу пекучою. За границею не був ніхто на се приготований, що вплив пруских аграрників приневолить також полуднево-німецькі держави до такого самого погляду. Скоро-ж се стало явним, приготовлюють ся в нашій заграничній міністерстві до становища qui vive. Від якогось часу є у великім руху телеграфічний дріт між Австрією а Росією. Чим бундючніше підносять голову прускі аграрники, тим пильнійше у нас розсліджують, що нас ділять від Росії, а що з нею лучить. Передовсім найдуть ся спільні середники до відпору німецької захланности. Так німецька державна політика відтручує союзників і справджує ся приповідка: кого Бог хоче покарати, тому відбере розум.

Герої за плечима!

Москвофільські академики, які гуртують ся коло тов. «Друг», рішили ся аж в суботу дня 7. с. м. прилучити ся до сецесії руско-української молодіжи і на дотичних зборах ухвалили оголошити слідуєчє:

З'явленіє.

Дня 7. н. ст. декабрия русская университетская молодежь, группующаяся около Общества «Другъ», приняла въ довѣрочномъ совѣщаніи слѣдующую резолюцію:

Въ виду того, что отзывъ ректората университета отъ 30. н. ст. ноябрия с. г. является рѣзкимъ вызовомъ по адресу русской университетской молодежи, і что до сихъ поръ сей отзывъ, задрѣкающій честь русской университетской молодежи, въ дальѣйше-же послѣдова-

тельности честь всего русского населения Галичины, не былъ взятъ обратно —

русские студенты львовскаго университета, группующіеся около Общества «Другъ», рѣшаютъ оставить львовскій университетъ до тѣхъ поръ, пока университетскія власти не удовлетворятъ справедливому требованію русскаго студенчества, или пока не послѣдуетъ перемѣна отношеній въ львовскомъ университетѣ.

Приведенная резолюція принята нашимъ собраніємъ въ полномъ сознаніи не только сомнительнаго успѣха, но и вреда сецесіи и прямо безнадежнаго положенія русскаго студенчества въ случаѣ послѣдовательнаго переведенія сецесіи въ продолженіи ряда лѣтъ. Русская университетская молодежь приняла упомянутую резолюцію по тому поводу, что дальѣйшее ея пребываніе въ львовскомъ университетѣ послужило бы козыремъ въ рукахъ польскихъ политиковъ противъ законныхъ требованій русскаго народа въ Галичинѣ, а самую сецесію считаєтъ протестомъ не только противъ поведеній университетскихъ властей, но протестомъ противъ всѣхъ тѣхъ оскорбленій и униженій, которыя постоянно переносятъ нашъ народъ отъ властвующаго большинства.

Выходя изъ той точки зрѣнія и принимая въ соображеніе общенародные интересы, русская университетская молодежь изъ группы Общества «Другъ» считаєтъ своимъ долгомъ рѣшить сецесію, не смотря на коварное поведеніе въ виду нея товарищей украинофиловъ, которые въ началѣ и въ разгарѣ событій въ львовскомъ университетѣ, руководя ими и рѣшая о них, только въ случаѣ надобности обращались къ намъ, однако не за совѣтомъ и голосомъ, но съ настоячивымъ воззваніємъ — выставятъ нашу грудь или дадутъ наши подписи на рѣшенія, въ которыхъ мы не принимали ни малѣйшаго участія и старались придать цѣлому сему движенію исключительно партійную окраску.

Только обстоятельство, что отчаянный шагъ, называемый сецесією, соединивъ съ общенародною честью, заставило насъ, русскихъ студентовъ, имѣющихъ въ виду общее дѣло, оставить въ виду общее дѣло, оставить въ сторонѣ партійную рознь и присоединиться къ сецесіи.

Львовъ, 8. н. ст. декабрия 1901. г.

Иларіонъ Свѣнцицкій, канд. философій; Иванъ Савчакъ, студ. юрист.; Марія Ясеницкая, студ. медицинъ; Владиміръ Сембратовичъ, юрист.; Евгений Могильницкій, студ. философій.

Справді приносять «Дружане» велику жертву в виду сего, що польска праса заманювала їх до зрвання солідарности та полищеня ся на дальше на львівскім університеті. Борба між знаним москвофільским карьеровичівством, а почутєм останків рускої амбіції мусіла бути довга і тяжка. «Дружане» хотіли зразу вибити ся на перед, жадаючи місця для свого делегата в депутатії до міністра. «Громадяне» відповіли, що таке внесенє повинні були поставити на вічу, де вибрано депутатцію, а post festum змінити чи доповнити ухвалу віча академики-Українці не чули себе компетентними. Се «Зявленіє» — коварним поведенієм українофилов і немов оправдує тим отяганє ся «Дружан» від спільної акції, до якої аж в послідній хвилі прилучили ся під напором опії цілого руского народа.

Галицький Росіянин в Києві.

Вже давніше подали ми вістку про приїзд г. Вергуна в «царстві білого царя», а тепер хочемо познакомити наших читачів з поглядами російських часописців на ту справу. Ось як пише про се «Кієвлянин»: «Загальні збори «Кієвського славянського благодійного товариства» відбулися 17. листопада в актовій залі (авлі) університету св. Володимира при співучасті численної публіки. Переважну її частку становили студенти вищих наукових заведень. Прибуло також дуже багато дам.

Збори відкрив голова товариства проф. Т. Д. Флоринської бесідою, в котрій розводив ся над діяльністю сего товариства в першій половині того року. Він згадав про високі задачі, які поставило собі за ціль «Кієвское благотворительное общество» і які сповняє уже через 33 літ. Бесідник вказував на різнородні періоди в історії товариства, котрі змінялися в міру більшого або меншого заінтересованія в товаристві славянським питанням; відтак заявив, що останні літа були для товариства під тим зглядом доволі нещасливі, а відбили ся передовсім на недостатці средств товариства, котра деколи не дозволяла відповісти найбільш пекучим потребам, що входять в програму його діяльності. І так в першій половині того року перевищав значно розхід товариства дохід, а дефіцит, який повстав в наслідок того, постановлено покрити ріжними підприємствами (?), в їх числі устроєнем «Славянського вечера». Не зважаючи на тії труднощі, не тратить однак «общество» бодрости та енергії і безпачастно стремить до духовної єдності славянських народів, а в першій мірі старає ся нести матеріальну поміч молодіжці, що учить ся в кійєвських школах. В біжучім році доходить число осіб, що користують ся поміччю «Общества» до 55. Між средствами, якими старає ся познакомити публіку із славянським питанням і розбудити до него інтерес, треба піднести поперед всього відчити, посвячені тії справі. На кінець замітив проф. Флоринської, що вже сама численна публіка, яка нині зібралася, є в відраднім фактом, що свідчить про зріст заінтересованія до славянського питання і заявив, що товариство, користаючи з побуту одного з виднійших славянських діячів і поборників ідеї славянської взаємности, редактора віденського журналу «Славянській Вікць», Д. Н. Вергуна, заповнило собі його ласкавий відчит на нинішніх зборах на тему про сучасне положення закордонних Славян.

«Позволяю собі — закінчив проф. Флоринської — привитати в імені зібраних нашого гостя, що почтив нас своєю присутністю». Останні слова бесідника заглушили гримкі оплесків, що тревали кілька минут. Серед того виїшов на катедру Д. Н. Вергун і розпочав відчит, котрого заголовок: «Зарубежная Русь и славянство на порогъ XX вѣка» такими словами:

«Великий руский нарід, як старинний герой, стоїть, опираючись одною ногою на гори Кавказа а другою на Карпати. Під ногою, що сперлася на Кавказ, тріщить земля і дає ся відчувати велика могутність та сила. А друга нога героя поранена — від неї відтаті три нальці: галицька Русь, буковинська Русь і угорська (мадярская или венгерская) Русь. Д. Н. Вергун говорить по великоруськи дуже хорошо і по правдо. Зачеркнувши коротко історичні обставини в життю Закардонної Руси, котрі привели її до теперішнього стану, діткнув прелегент тяжкого економічного положення сільського населення Галицької Руси, що викликало еміграцію на широкі розміри; згадав про змаганя Поляків, котрі хотіли владувати Мазурами землі, котрі покинув руский нарід; описав застановляв ся над начеркнем границь руського племені за кордоном, причім замітив мимоходом, що всюди в тих границях називав населеня вельо своє епітетом «руский» в супротивности до видуманого Поляками епітета «русинський», котрий є в виду того видумкою, що не відповідає дійсности...

«При тих словах перервано нечаяно відчит Вергунови. Бо ото роздав ся нараз з задних рядів публіки, де згромадили ся головню студенти, проймаючий свист, за ним другий, третий. Се стало ся так неожидано, що вся аудиторія

онімла в першій хвилі з зачудованя. Та потім в відповідь «свистунам» загреміла більша часть публіки рясними оплесками, що знова своєю дорогою збільшило енергію «свистунів». Серед того гамору можна було ще прочути слова Вергуна, звернені до ексцедентів: «взиваю кь вамей славянської чести». А потім вельо злило ся в борбу між свистом а плесканєм в руки. Помимо того, що тих, котрі свистали, було небогато, не можна було заглушити їх так легко. То були проймаючі свисти, що роздирали ухо, немов страшно видли, а не уступали фактичним. Борба вела ся більше як двацять минут і накінець побіджено «свистунів».

«Коли вельо стихло, продовжав Вергун свій відчит, в котрім вказував в подробности симптоми взаємни розділених славянських народів в борбі з германізацією і мадяризацією, причім відмітив безрастрасно вельо, що в тім напрямі зробив кожний народ. Єму удало ся довести свій відчит майже до кінця, хоть в групі, з котрої роздали ся перші свисти, вельо панував неспокій: тручали кріслами, кашляли дуже голосно, накінець зачали виходити з салі по одному, по два, по три люда, причім умисно сували голосно ногами і тріскали дверима з стуком, що нагадував арматні вистріли. При кінці відчиту роздали ся знова голосні свисти, котрим відповіли гримкі оплески. Останні слова Вергуна потонули в загальнім шумі, а коли прелегент виїшов з катедри, зворушене дійшло до вельої степені, в воздуху зачали літати крісла, що їх кидали з одной групи до другой.

Вельо тов закінчило ся тим, що юрба демонстрантів покинула з свівами салю і виїшла з університету.

Так закінчили ся ті збори, небували ще в літописи «Кієвського славянського благодійного товариства».

Державна рада.

Внесеня і інтерпеляції.

Засіданя палати послів почало ся вчера о год. 3. пополудни відчитанєм довгого ряду інтерпеляцій та внесенєв. Пос. Яворский інтерпелює в справі Морского Ока, пос. Кремпа в справі поведєня жандармів, в справі розділюваня запомог, поступованя зачаткового Товариства в Радомишли коло Гарнова, пос. Дашинський в справі каси хорих в Жязці і пос. Брайтєр в справі біллицє тов. Unio Catholica з р. 1901. Пос. Брайтєр вказує ріжні обманьства і жадає розвязаня сего Товариства правительством.

Відповіді д-ра Кербера.

В справі надужити львівської поліції при нагоді демонстрації польських гімназистів відповів президент міністрів, що перші вісти про побой поліціантів показали ся богато пересадженними. Коли дійсно були які надужити, то они стануть предметом докладних доходжень. Правительство є далеко від того, щоби брало під контроль народні почуваня і драгливости, або збурєня умів фальшиво пояснювало собі. Однакож навязав др. Кербер до другої інтерпеляції п.с. Брайтєра, в справі конференції гр. Голуховського з німецьким амбасадором — однакож правительство не робить з сего тайни і завязав цілу суспільність до патріотичного обовязку: не допустити до того, щоби події пішли так далеко, що можна би їх уважати обидою для чужої держави.

До тепер міністер заграничних справ не мав причини давати які-небудь поясненя, як се твердят інтерпелянти, бо правительство, свідоме своїх обовязків, старає ся удержати своє поведєне в цілковитій згоді з заграничною політикою. Що дотичить реорганізації львівської поліції, правительство розслідить сю справу докладно і з можливою скоростію буде старати ся поладнати її.

Після успокоючої відповіді пос. Кремпа, що-до плаваня на Вислі, який ставлять труднощі російські власти, відповідав президент міністрів пос. Барвінському в справі еміграції до Висли і Герцоговини. Правительство не хоче здержувати еміграції поліційними средствами, але набуванє землі в окупованих краях зале-

жить від дозволу тамошного правительства, тож переселєнці самі собі винні, коли не постаравши ся вперед о такой дозвіл, мусять відтак вертати до краю.

Друге читанє бюджетової провізорії.

З двєного порядку палата приступила до дискусії над бюджетовою провізорією. По короткім виводі референта пос. Катрайна, промовляв пос. Дец, а відтак Молодочєх пос. Риб, заступаючи ся за розширенєм компетенції сойму та полемізуючи з німецькою бугою і жадобою панованя. Відтак президент міністрів др. Кербер заняв слово вдруге про теперішню ситуацію. Сю промову задля недостатку місця відкладаємо до слідуючого числа. Після д-ра Кербера промовляв пос. Прасєк, а відтак Румун Юрий Василько.

В імені буковинських послів заявляє пос. Юрий Василько, що довіра, яке мають до правительства, опирає ся не на тім, що знають президента міністрів як сумлінного і безсторонного австрійського урядника, який коли не сповнив еще богато з внесенєв жадань, то певно не зі своєї вини, а з приччини особливих відносин. Супротив закидів Поляків про буковинську відрубність заявляє, що клич «los von Galizien» не значить еще «los von Oesterreich». Жаданє утворєня дирекції залізниць в Чернівцях не є нескромним. Після довгих нарад тепер знов спротивило ся сему міністерство війни зі стратегічних зглядів. Бесідник ургєє за основанєм староства в Дорні та отворєнем гімназії в Кімполонгу, яка є потрібна для Румунів, так само як для Русинів у Вижниці і Станівцях. Вкінці бесідник назирає на релігьованє сенату з львівського висшого суду кравого до справованя висшої юдикатури на Буковині до Чернівців, тим більше, що таке перенєсенє не було би полученє з жадними коштами.

По промові пос. Лінднера перервано наради. Слідуюче засіданє нині о год. 11. рано.

НОВИНКИ.

— **Калєндар.** В середу: гр.-кат. Стефан, Гринарха; рим.-кат. Дамазія. — В четвер: гр.-кат. Парамона, Филомена; рим.-кат. Максєнція.

— **При змінї місяця просимо наших ВП. Пєредплачників** вирівнати залежости і відновити передплату, бо інакше будемо приневолєні здержити висилку нашої часописи.

— **П Jan Gawlikowski** простує: В часописи «Русля» ч. 265 з дня 24. листопада (7. грудня) 1901 появила ся на стр. 2 в новинках вістка п. а. «Сумні плоди польської гакати». На підставі §. 19. уст. прас. прошу о слідуючє спростованє поданих там відомостей.

Інформації Поважаной Редакції були зовсім фальшиві: неправдою є, що підписаний назвав учеників V. класи руської гімназії в приступі роздражненя: «слопями, крокодиллями, медведями»; жадного з тих епітетів жадєн з учеників від підписаного не чув. Неправдою є також, що підписаний почав кричати: «wy murgostwo, wy chłoptwo, do karezmy a nie do szkoły, ale to nie tylko wy, lecz cale szereg Rusinów» — підписаний не ужив жадного з тих зворотів в класі.

Річнож увага «про лихий ніби гумор учителя по причині пороку в класі» не має жадної підстави і є хіба «sui generis» дотепом автора дописи. Вкінці нотатка «про збійкованє польського гакатиста учениками цілої гімназії, іменню малєнькими хлопчиками, учениками I. класи, ображєними в своїх найсьвятійших народних почуванях» є також зовсім неправдивою, бо підписаний відбув лякцію польського язика в I кл. в четвер дня 5. грудня від год 12—1 перед повною класою, так само як і дальші лекції в інших класах аж до нинішнього дня т. з. 8. с. м. Взгалі ціла нотатка «про ображєне народних руських чувств» «польським гакатистом» є з пальця виссаним домислом. «Cui bono?» не знаю.

Jan Gawlikowski,

дійсний учитель ц. к. гімназії академічної у Львові.

Дальшої части спростованя не містимо, бо оно виходить поза рами § 19., на який покликє ся. Та вже і доси ми помістили за богато. Ми не хотіли-б в жаднім згляді підривати карність учеників нашої гімназії публічним пятнованєм нечакту одного з її учителів, але в інтерєсі правди мусимо додати до сего спростованя ось що:

Передовсім ми не імпутовали п. Gawlikowski-ому «словів, крокодилів та других хищих», але висказали ся загально, що такі епі-

тети в устах педагога не є ще обидливими і їх не бере ніхто за аде. Але лайка п. Gawlikowski-ого є просто понижуючою і провокуючою. Дарма, що шановний педагог перечесть, але у него є на порядку деннім такі назви до наших руських учеників як: bydlę, dureń, murga bez wychowania! Так само безпідставно заперече п. Gawlikowski, немов то єго не бойкотували ученики першої класи, обиджені в своїх найсвятіших народних почуваннях. Доперва цілий енергій одного зі старших професорів удало ся в коритаря назад завернути дівтору, яка збрала ся до відходу з години п. Gawlikowski-ого. Чи він є гакатистом, сего не знаємо достомежно, але ось єго «спростоване», переповнене ортографічними ошибками, є підписане по польски, немов би він бояв ся зневажити свого шляхоцького(!) імени «могольскою азбукою». Та ще знаємо, що п. Gawlikowski, хотий приділений до руської гімназії, не уживав за сади руської мови і всі професори-Русини примінують ся до него і на коритарі, чи при конференціях розговорюють з ним по польски. За сю руску уступчивість п. Gawlikowski, видко, віділачує ся їм, як на се заслугоють. Бо і справді він сказав до учеників V класи: Nie tylko to wy tacy, ale są takie całe szereg! Was — а із авязи і духа тих слів виходило ясно, що під тим розумів Rusinów. Колиж ви тепер, п. Gawlikowski, викручуете ся «Panem Tadeuszem», то се свідчить лише про Ваш характер, але не зможе нікого переконати про правду Вашого спростованя.

— Віче в Буську. Віче в справі основаня самостійного руського університету у Львові відбуде ся в Буську в четвер дн 12. грудн с. р. о годні 1. з полудня в домі читальні «Просвіти».

Танячків.

— Русини станиціславського повіта! Наша академічна молодіж підняла борбу о основаня руського університету у Львові. Честь і добро народа вимагає від нас, щоби ми підперли молодіж у єї змаганях. В тій цілі кличемо Вас Братя до Станиціслава на четвер 12. с. м. о год. 12. в полудне на народне віче, котре відбуде ся в сали театральній тов. ім. Момюшка. Прибувайте всі! Прибувайте тисячами! Покажіть, що жадане студентів є жаданем цілого народу! За Комітет: о. Єронім Баран, о. Йосиф Домбчевський, др. Лев Алексевич, Йосиф Гурик, др. Йосиф Партицький.

— Сецесія Русинів з львівського університету ще не зовсім переведена. До нині виписало ся 600 кілька студентів, інші написали до дому по потрібні до вису свідочтва, і виїхали ся в найблизших днях. Але є й круї, як взагалі нігде без них не обійде ся, що «плючули на солідарність і лишают ся далше на львівськім університеті. Сі паршиві вівці напятає ся небавом публично з поданем їх повного родоводу, аби наша суспільність затамила собі їх імена.

— Мнимий автентичний текст розмови міністра Гартля з депутатом руських академіків і з руськими послами поданий Czas-ом, а за ним також Dziennik-ом, «Галичаном» і ин. дзевниками є дзевницьким фабрикатом умисне підробленим. В «Двль» і «Руславі» був вірно поданий зміст.

— Нерівна мірка. По причині нащї нотатки про обурююче трактованє руської гімназійної молодіжи п. Gawlikowski-м, заміщує «Dziennik polski» передню статью, в якій каже: «На позір, а в ньшій часї був би се студентський вибрик дїтвків. Колиж однак зіставимо єго з тим, що діяло ся в соїмі(!), в духовній семінарії(!), а вкінці на університеті(!) і скро углядномо настрій, який панує так в руських редакціях(!), як і серед цілої руської інтелігенції(!) — мусимо набрати пересвідченя, що навіть в поступованю єх дїтвків є якась система(!), є програма з гори облумана(!) на удержанє істгійного збуреня в краю і шалу, який би нарешті вибухнув положіно анархії(!)». Отже коли польські гімназиста устроують уличні демонстрації політичної натурі перед консулатом чужої держави, ставлять опір власти і обкидують поліціантів снігом, то не лише, що єї звиняє вся преса, директори гімназій запевняють «вітцівську поблажливість», але єще ставлять за них інтерв'яції в державній радї, жадают реорганізації цілої поліції і т. д. А коли руські гімназиста схотїли запротестувати против огидливої лайки свого професора, то «Dziennik polski» робить з них орудіє пропаганди... анархії!

— «Станиціславський Боян» устроює в день віча, що відбуде ся дн 12. с. м. в Станиціславі в справі основаня руського університету у Львові, концерт на дохід бурси станиціславської філії «Руського товариства педагогічного» в сали п. Розенбергової (ул. Собієского, ч. 18.). Початок о 8. год. вечером.

— З Самбора. На дохід бурси «Шкільної Помочі» в Самборі будуть представлені «Верховинці» в суботу дн 14. с. м. — П. Т. руську публіку місцеву і самісцеву просят ся о ласкаву численну участь.

— З Бережан. Дн 12. с. м. устроює тутешна Руска Бєсїда Андрийські вечірницї зі співами, деклямаціями і товарискими забавами (вступ

50 сот.) а дн 18. м. Св.-Николайський вечер. Дн 14. с. м. о 7. год. веч. відбудуть ся загальні збори Бережанського Бояна із звичайним порядком денним.

— Зневажений Косцюшко. З Тернополя доносьть Dziennik polski, що мимо запереченя д-ра Даниловича єго твердження про зневаженє Косцюшка тернопільськими Русинами є правдиве. Однак в дотичних телеграмах ся обидва змодифікована вже так, що не «zerwali portret Kosciuszki ze ścian, rzucili go na ziemię i opluli» — як первісно «сконстатуював був Dziennik polski — але, що возний «Сокола», візваний руським комітетовим, був примушений (?) усунуги з сали Косцюшка на час руського вечера». Хотий би було навіть так, що возний «буз прамушений», то в єім не містила би ся щї жадаю обидва, але надуживанє імени народного героя до таких клевет польською газетою і єї кореспондентами є справдішвою обидою для Косцюшка.

— Наданє презенти. Намісництво надало гркат. парохію regiae collationis в Тростянци о Львова Авдіковичова, дотеперішному парохови в Голешові.

— Доповняючі вибори двох членів повтрової ради в Коломії з групи міських громад відбудуть ся дн 30. с. м.

— Перенесеня. Намісник переніс комісарів поліції Каз. Яницкого з Бродів до Львова, а Брон. Бенейта зі Львова до Бродів.

— З американської Руси. Перна руска м'єся устроїзна Радю Духовною р. ц. гр. в Йонкєре Н. П. дн 19, 20, і 21. падолиста с. р. відбула ся після оголошеного порядку. Місню розпочав і закінчив о. Ів. Констанкевич при участі оо. Бончевського, Підгорецького і Тимківича. Перну проповідь місіїну держав о. Констанкевич, другу о. Бончевський, а трєгу о. Підгорецький. Народу було кожного дня богато в церкві, а найбільше було в навечері св. Арх. Михаїла, коли братства мужеске і сестричне виступили в повній парадї. Богато людей приступило до т. зв. загальної сповіді. Другого дня були Сл. Божі о с. 5-ій і 9-ій рано, а на сам празник три Сл. Божі о год. 5, 8, і 10. рано. Міснє закінчила ся відєспіванєм благодарственої пісні «Тебе Бога хвалим». На міснї були присутні також деякі угорські Русини таї пару православних. — (Амер. «Свобода».)

— Іменованя. Міністер судівництва іменовув повітовими судьями судових ад'юнктів: Каз. Родаковського в Товмачі для Микудичевь, Ант. Л. Шидловського в Цїшанові для Печенїжина, Меч. Завадкого у Львові для Косова, Ю. Шнайдра в Радехові для Потока золотого, Нат. Хоміцко в Комарі для Луки, д-ра Брон. Крайця в Лежайську для Порохника, Волод. Гжендзельського в Кентах для Грималова і Ем. Бурдовича в Бучачі для Товмача;

судовими секретарями при висшій судї кравів у Львові, судових ад'юнктів: Меч. Стефка з округу львівського висшого суду кравового і Волод. Миллера у Львові.

— З львівської судової сали. Вибори в Городенці в 1898. р. до державної ради були вчєра і нині предметом розправи перед лавою присяжних судій у Львові. Др. Окуневський обжаловує п. Косьмінського, ст. податкового инспектора з Городенки за несправедливе оподаткованє виборців, котрі голосували на д-ра Окуневського. Ся справа була вже предметом одної розправи і тоді увільнено п. Косьмінського з голосами, але найвисшій трибунал, в наслідок відклику внесеного д-ром Окуневским, розписав нову розправу.

Череслухані вчєра сьвідки зізнали, що перєд 1898. роком не платили податків, аж по виборах наложено на них податки, коли не голосували на правителственого кандидата. Вїйт з Олівя і Корольки зізнав, що податковий инспектор вичангив від него громадеку печать і без єго волї прїбав єї на одицяткох єфільшованих податкових заявах. — Продовженє розправи відбуває ся нині.

— Як живуть в Америці? Американській «Свободі» доносьть: В околиці Deekinson є 30 руських фамілій в Галічани. Вї они садять на фармах. Один з тих фармерів дав одному молодцеву 100 головок капуста і 2 фіри єна, щоби живив ся з єго донькою — а другим фармерови дав мішок бураків, щоби дав свою доньку за єго єна. Тимчасом сьвященника нема, люди зїди капусту і бураки, а весїля ще хг'о знає, чи буде або ні. Н. С. — До сєго замічує Рєд. «Свободи»: Подібно дїє ся нераз між фармерами в декотрих околицях Канади. Взагалі Русини амер. приданого (віна) за дівчатами не дають або дуже мале, а в Споц. Державах зовсім віна не дають та ще молодець поносить кошти весїльні і т. д. Причиною сєго є більше число мужчан як жінок.

— На кордоні. В львівськім повіті 10 осібчарків переїрвало ся оноді в ночи через границу з Росії до Німеччини. Салдат, що стояв на сторожі, крикнув тричі «стій», але пачкарі утікали далше. Тоді салдат стрїлив і трафав одну особу. На голос стрїлу прибігло біль-

ше салдатів і спїямали ще три особи. Перестрїленою особою була жєнщина з Брудзєва, саме тоді в блаженнім єтані. Нещасну занєсено до шпитала, де она поронила, а по двох днях померла.

Наука, штука, література.

Василь Пачовський: Розсипані перли. (Піснї таї вірші) Книжочка перша. Львів 1901. Накладом автора. З друкарні В. А. Шийковського. Стор. 143, 8^о. Цїна брош. 1 кор. 60 сот. оправ. 2 кор.

Богословський Вєстник. Томъ II; V. і VI. Выпускъ 1901. Зміст: Розправи. Перше слово із уст Ієуса (пер. свц. Д. Дорожнський). — Що є соціалїзм? (Свц. Т. Лежогубський). — Єпископи Шептицькі (Свц. І. Рудович) — Перше віче австрійського катол. духовенства (Д. Дор. — Бібліографія. (Рецензії і справозданя). Право церковне з особливим углядненєм церковно-державних законів Австрійських і краєвих Галицьких, уложив А. Бачинський. — Збірник церковно-народних пісєнь, составили Є. Луцки В. Матюк, О. Нижанковський. — Молебні часи, составили П. Нижанковський і Є. Луцки — В. Щурат, Зарваници. — Амалекта. Недостойна борба. Вісти і замїтки «Реформований католицизм» прал. Шайхера. — Конференція душпастирска олеского деканата. — Духовна місія в львівсько-загородскім деканаті. — Духовна місія в Вербилівцях. — Содержанє «Богословского Вєстника» за р. 1901. Т. II. — Запрошенє до предлати на р. 1902.

І. Я. Луцькє: Святий Николай на Руси. Живий образ. Зъ печатї Н. Джульїнського въ Перемышлі. 1901. Стор. 16, 8^о. Цїна 40 сот.

Телеграми.

Відень 10. грудн. На пншнїм засіданю державної ради відчитано внесенє послів Пігуляка, Василька і тов. о заснованє на черновецькім університеті катедри історії єхідної Європи.

Відень 10. грудн. Гр. Мервельт уступив зі становиска намісника Тироля, а намісником зістав іменованій міністеріальний радник Ервін Гр. Шварценав.

Відень 10. грудн. Ostdeutsche Rundschau доносить з Грутнова, що мужі довірї всєнімцїв заярили єя єдногослєсно за поворотною кандидатурою Вольфа і ухвалили вислати до него депутатцію з прозьбою, аби прїняв мандат.

Чикаго, 10. грудн. Вчєра відбув ся ту величавий мітанг з протестом проти способу ведєня війни Англичан в полудневій Африці. Ухвалено вислати петицію в сїй справі до президента Розевельта о посередництвє.

Льондон, 10. грудн. Дзєвники доносьть з Преторії, що два бурєкі польні корнєти, Колліні і Маєр, разом зі своїми відділами перейшли на сторону Англичан.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

В Товаристві взаїмних обезпечєнь «Дністер» прибуло в місяці падолиєті с. р. 12.814 важних полїє на суму 12,749.929 кор. обезпеченої вартості з премією 118.653 кор. 47 сот.

Разом від 1. єїчня до кінця падолиєта с. р. видано 100.149 важних полїє на суму 99,891.032 кор. з премією 902.033 кор. 54 сот. Попередного року в тїм самім часї було 83.925 важних полїє на суму 85,459.141 кор. з премією 751.810 кор. 80 сот.; є. є сєго року о 16.224 полїє і 150.272 кор. 74 сот. премії більше.

Шкїд в падолиєті с. р. прибуло 74; Разом всїх від початку року по кєнець падолиєта було 974 шкїд, з котрих крім 13 відшкодовань (в сумі 6.245 кор. 70 сот.) на разї з причин правних вдержаних, всї зліквідовано і виплачено.

Сума всїх тих шкїд разом з коштами ліквідації вивосить brutto 518.947 кор. 10 сот., а по потрученю часті реасекурованої лишав ся на власній рахунок 250.421 кор. 53 сот.

Попередного року за той сам час було 833 шкїд на суму 442.854 кор. 92 сот. (на власній рахунок 212.493 кор. 61 сот.).

При відновленю полїє по кєнець падолиєта с. р. зараховано членам титулом 8% звороту 54.672 кор. 73 сот.

Фонд резервовий з кінцем падолиєта с. р. вивосить 374.006 кор. 71 сот.

Львів, дн 12. грудн 1901.

Малий Фейлетон.

ВОЛОДИМИР БИРЧАК.

Нетля і Лилик.

(Роман).

(Олі Г. в доказ глибокого почитання) (Травестія).

Була мила брунетка з гарними очима і він любив її дуже — та він був в четвертій класі і вона не любила його так дуже...

І. Улян не може учти ся.

Улян не може учти ся, бо яку небудь возьме книжку, всюди знаходить згадку про свою Ілію. Се дражнить його і він рідко коли учить ся.

І пішов його супокій.

»Я не видів ся з нью учора і був тому слабій... Нині мшшу її побачити, бо щось тяжить мені на серцю... Ой кэжу я, що біда на тім сьвітлі!»

І Улян не учить ся, бо пішов його супокій!

— Уляне учи ся! — мовить господаря.

— Не можу, пані, нема супокою!

— Нема супокою? Що се Уляне? Ти певно залюбив ся! Уляне учи ся, бо до батька напишу, що хочеш женити ся. Уляне не жартуй!

— Ні пані! Я роблю тепер усе на серію! Я вже не жартую!...

2. Вийди серденько!

Улян перейшов уже сім разів улицею, та Ілії ще не було.

А він таке думав:

»Казала, що вийде — видно мені рада. Але чи любить? Ох Іліє! Як я тебе люблю! Лиш вийди!

»А може не вийдеш? Ох горе мені!»

Та Ілія вийшла.

— Мсьє псьвежане Іліє! Як ся маєш?

— Та от... Або що? Таж знаєш...

— Учора знав; а нині — не

вчора, жите іде з нами все вперед. Нині ми сумні, а завтра веселі — мовив Улян і удавав зрілого чоловіка.

А Ілія казала:

— Мамця купила мені вуальку... Я не ходила вперед в вуальці...

— А я і не зауважав сего! Як каж ти гарна в ній! Та ти і молодша...

— То ніби я була уже стара?

— Ні Ілія! Ми єще не старі — але уже і не діти. І хотий твій татко каже, що ми нібито діти, але ми не діти... Так так Іліє! Зрештою то тільки старші уміють любити ся...

3. Любовні листи.

Ілія грала прості гамми на фортеп'яні, а тоді одержала через вікно рожевий лист від Уляна.

»Моя найлюбійша Іліє!

Не знаю, що стало ся, що нічого не пишеш; чи може Ти чого загнівала ся? Не знаю лише, чого би Ти мала гнівати ся. Не гнівай

ся! Уже давно мрив я про якусь то щасте, тай тепер єще мрію про нього, але вже не як про таке, що його не маю; мрію про нього, як про таке, що його вже маю — а ним то Ти Іліє! А що про Тебе мрію, то чую ся дуже щасливим.

Твій усе і всюди Тебе щиролубячий Улян, ученик IVа класи».

А Ілія відписала на картці зі зошита:

»Уляне!

Не знаю лише, як зачати до тебе писати, але купи мені кілька помаганч і троха цукорків. —

Ілія».

(Дальше буде).

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Смішна

Небувала, сензаційна програма!

від 1. до 15. грудня 1901.

При співучасті військової музики 50. п. п.

1) Зроснені близнята 23-літні сестри Рожа і Йосифа Бляжек зі Скрехова в Чехії, яко інструменталістки. 2) Newhouse et Ward, найзнаменитші американські біциклісти. 3) Olivotti, новочасний Паганіні. 4) Diamantine, феноменальні танці в морі огня і сьвітла. 5) Brothers Matthews, славні американські скакуни на бочках. 6) Орхестра і режисерограф. 7) Curt Ellis, незрівняний трансформатор. 8) Kieselly et Miss Kaida, воздушна подорж на зубах. 9) Arnesen, найзнаменитший американський гімнастик. 10) Tom et Marton, жонглері обручами. 11) Lydia Prentano, суретка.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і сьвята два представлєня. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат і картини: Верещагіна, Шевченку в домініні і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ в пересилкою за 1 кор. 60 сот.

Інформаційна комісія

в товаристві »Академічна Громада« поручає здібних інструкторів і домових учителів. Зголошення приймає ся під адресою: Інформаційна Комісія в товаристві »Академічна Громада« у Львові, Ринок ч. 10, I пов.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10		з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25		до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
6:20		з Чернівців (Іцкан, Га. аду), Гусятини		6:30		до Підволочиска (Київ) Бродів дв. Головиний	
6:46		з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.		6:43		до Львочного (Мункача, Пешту) Борислава	
7:45		з Янова		6:55		до Кракова (Відня, Варшави), Берліна	
7:40		з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30		до (в сль сго, до Львочного (1. лип. до 15. вер)	
8:00		на дв. Головиний		8:40		до Янова	
8:10		з Львочного (Пешту) Калуща, Сянока		9:00		до Сокала, Беззця, Рави рускої і Любачова	
8:15		з Сокала, Рави рускої		9:15		до Чернівців,	
8:50		з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна		9:25		до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята	
11:45		з Рашова, Любачова, Самбора		9:42		до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
11:55		з Станиславова (Керсеме, Потутор)		10:20		до Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.	
12:55		з Янова		10:25		до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
1:10		зі Скольного, Калуща, Хирова а з Львочного від 1. черв. до 15. вер.		1:25		до Рівне, Хирова, Любачова	
3:14		з Брухович (16. мая до 15. вер. в неді і сьв.		2:15			
4:40		з Самбора, Борислава, Стрия		3:05			
2:20		з Підволочиска (Київ) Бродів на дв. Підз.		3:15			
2:35		на дв. Голов.		3:26			
5:11		з Кракова		3:30			
5:35		з Кракова					
5:50		з Чернівців, Іцкан					
1:45		з Сокала, Белзця і Любачова					
6:00							
Ніч				Ніч			
7:36		з Брухович (16. мая до 15. вер. в неді і сьв.)		12:45		до Станиславова	
8:50		з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20		до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
9:41		з Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно		6:30		до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. п'яв. 1902 шоденно	
9:50		з Янова (від 1. мая до 15. вер. в неді і сьв.)		6:35		до Львочного (Пешту) Калуща, Хирова	
8:40		з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10		до Тернополя, Бродів дворець Головиний	
2:31				7:32		дворець Підзамче	
12:15		з Чернівців, Букарешту,		7:25		до Сокала і Рави рускої	
10:20		з Львочного (Пешту) Хирова, Калуща		7:52		до Брухович (13. мая до 16. в р. в неді і сьв.)	
10:20		з Підволочиска (Київ), Бродів на дв. Підз.		8:30		до Янова від 1. мая до 15. вересня	
10:02		на дв. Голов.		10:30		до Чернівців і Іцкан	
3:12		з Підволочиска Копичинець на дв. Підзамче		11:00		до Кракова, Відня, Варшави	
3:35		на дворець Головиний		11:10		до Підволочиска, Бродів дв. Голов. й	
				11:32		дв. Підзамче	
				4:15		до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
				4:45		до Ідзювця від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАПІМКА: Пєра кічка числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — В місті выдають білєти і удільні білєти агенція часописий Ст. І. Соколовского в пасажі Галсманна ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і пасажні, таріфи, зьєстрєніні проїздів, розкладів і т. п. бюро інформаційне п. к. зєляють державних (ул. Грєбєнєв ч. 5. в подвір'ю, сходи II, дєрї ч. 12) в урядових годинах (8-3 а в сьвята 9-12).

Вийшли ліричні поезії

Василя Пачовского.

Книжка перша

під заг.

Розсипані перли

9 аркушів друку малої 8-ки на веліновім папері.

Ціна брош. 1 кор. 60 сот.

оправ. 2 кор.

З пересилкою о 50 сот. більше за реком. посланки. Дістати можна в обох руских книгарнях у Львові. — Найскорше наступить висилка, як гроші прийдуть на адресу: Володимир Старосольський у Львові, ул. Личаківска ч. 27.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зарєєстрованє в обмеженою порукую

Львів, ринок ч. 10. (Дім »Просьвіти«)

приймає вкладки до опроцентования на 4%. Позички уділяють ся членам за сьлатою 5 1/2% і 1% додатку на кошти адміністрації, почавши від 200 корон і више, до половини вартости гіпотєки на сьлату в ратах до 10 літ.

Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або з порукую 2 ручителів відповідних.

Сьвященники не посїдаючи гіпотєки мусять крім поруки 2 ручителів предложити полїсу житєву; обезпечатись на житє треба тільки через »Дністер« в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові.

Удїл членський виносить 50 кор. вписове 2 кор.

Членом бути може тільки член обезпечєний в »Дністрі«.

3 днем 31. грудня 1900 стал:

число членів 1857
фонд резервовий 6919 кор. 46 сот
вплачені удїли 73087 " "
вкладки щадничі 806808 " "
удїлені позички 763737 " "
насовий оборот в 1900 році 2424157 " "

Інформації до позичок уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечєнь »Дністер«.